

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/1/2026
Identifikačné číslo spisu:	6424010631
Dátum vydania rozhodnutia:	12.02.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6424010631.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Štífta a Mgr. Michala Polláka v trestnej veci obvineného F. B. a spol. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 12. februára 2026 v Bratislave dovolanie obvineného F. B. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Ing. Filipa Šurku proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. apríla 2025, sp. zn. 5To/33/2025, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného F. B. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej tiež „okresný súd“) rozsudkom z 12. februára 2025, sp. zn. 5T/16/2024, uznal obvineného F. B. (spolu s ďalšími obvinenými) za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. na skutkovom základe tam uvedenom.

Za to súd obvinenému uložil podľa § 188 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. súd obvineného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obvinenému uložil trest prepadnutia vecí 1 ks otvárací vreckový nôž švajčiarskeho typu červenej farby.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por., súd obvineným uložil povinnosť nahradiť spoločne a nerozdielne poškodenému F. P., nar. XX. L. XXXX, trvale bytom E. V. XXX, spôsobenú škodu vo výške 390 €.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd poškodeného F. P., nar. XX. L. XXXX, trvale bytom E. V. XXX,

odkázal so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces.

Proti uvedenému rozsudku okresného súdu podali obvinení F. B. a F. A. v zákonom stanovenej lehote odvolania (čo do všetkých k ich osobe viažúcich sa výrokoch), o ktorých Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej tiež „krajský súd“) uznesením z 22. apríla 2025, sp. zn. 5To/33/2025, rozhodol tak, že postupom podľa § 319 Tr. por. odvolania obvinených F. B. a F. A. zamietol.

Dňa 20. mája 2025 bolo okresnému súdu doručené písomné podanie obvineného formálne označené ako „Odvolanie“, ktoré okresný súd podľa svojho obsahu posúdil ako dovolanie. Vzhľadom na skutočnosť, že obvinený nepodal dovolanie prostredníctvom obhajcu a bol u neho daný dôvod povinnej obhajoby v zmysle § 38 ods. 2 písm. a) Tr. por., súd obvinenému ustanovil obhajcu JUDr. Ing. Filipa Šurku, prostredníctvom ktorého podal dňa 1. novembra 2025 kvalifikované písomné dovolanie spĺňajúce všetky náležitosti predpokladané ustanoveniami § 372 a nasl. Tr. por., v ktorom uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Tr. por., a sice:

- zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu;
- rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený v intenciách dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. namietal postup a spôsob obhajoby zo strany ustanoveného obhajcu JUDr. Viliama Kuteniča, ktorý bol v rozpore so záujmami obvineného, nakoľko okrem podania sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia obhajca neuplatnil iné prostriedky procesnej obrany, nepodal návrh na zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. c) Tr. por., resp. návrh spolupracujúceho obvineného na podmiennečné zastavenie trestného stíhania podľa § 218 ods. 1 Tr. por.

V súvislosti s uplatnením dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. obvinený namietal neprimeranosť uloženého trestu, ktorý považoval za vysoký a v rozpore s § 33a ods. 1, ods. 2 Tr. por. Vzhľadom na skutočnosť, že od posledného odsúdenia uplynula dlhá doba, počas ktorej viedol riadny život, predchádzajúca trestná činnosť nebola násilnej povahy a trestným činom nezískal ani sa nesnažil získať majetkový prospech a s prihliadnutím na ním deklarovanú pohnútku (snaha o poskytnutie pomoci) mal mu byť podľa jeho názoru uložený trest na samej spodnej hranici trestnej sadzby.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom (ďalej tiež „prokurátor“) podaním z 2. decembra 2025 konštatujúc nenaplnenie obvineným uplatnených dovolacích dôvodov. Uviedol, že spôsob výkonu obhajoby zo strany ustanoveného obhajcu, hoci obvinený deklaruje, že sa s ním nestotožňuje a považuje ho za nedostatočný, nie je sám o sebe spôsobilý naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Subjektom, ktorý v kontexte daného dovolacieho dôvodu môže svojím právne vadným konaním závažným spôsobom porušiť právo na obhajobu, je v zásade len vo veci konajúci orgán činný v trestnom konaní, resp. konajúci súd. Namietané skutočnosti teda zjavne stoja mimo označovaný, resp. akýkoľvek iný, dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Prokurátor ďalej uviedol, že dovolacia námietka, spočívajúca v namietaní neprimeranosti uloženého trestu, nie je subsumovateľná pod označený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., resp. po vecnej stránke nenapĺňa žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por. V tejto súvislosti poukázal na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v zbierke pod č. 5/2011, podľa ktorého pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstáť v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. Mal za to, že v danej trestnej veci trest nebol uložený mimo zákonnej trestnej sadzby a ani nebol uložený taký druh trestu, ktorý je neprípustný. Dovolacia námietka, ktorá z obsahového hľadiska namieta neprimeranosť uloženého trestu, teda zjavne nespadá pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., resp. žiadny iný z taxatívne vymedzených dovolacích dôvodov podľa ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného F. B. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Dňa 12. januára 2026 bolo dovolanie obvineného F. B. spoločne s kompletným k veci prislúchajúcim spisovým materiálom riadne predložené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) na konanie a rozhodnutie.

Po predložení veci najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.) a spĺňa aj nevyhnutné obsahové náležitosti (§ 374 Tr. por.). Zároveň, ale najvyšší súd zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Úvodom najvyšší súd pripomína, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných väd, a nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať v intenciách Trestného poriadku len odvolací súd [§ 322 ods. 3 Tr. por., § 326 ods. 5 Tr. por.]. Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený eo ipso prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže dovolací súd vykonať dokazovanie len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. najvyšší súd stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Tr. por.). Za porušenie práva na obhajobu podľa tohto ustanovenia preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učiný podľa § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (R 7/2011).

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. považuje najvyšší súd za nevyhnutné zdôrazniť, čo v rámci svojej rozhodovacej činnosti notoricky opakuje, a síce pre naplnenie tohto dovolacieho dôvodu je nevyhnutné, ako aj napokon zo samotnej dikcie Trestného poriadku vyplýva, aby zistené porušenie práva na obhajobu bolo zásadné. Inými slovami povedané, nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu, resp. porušenie práva obvineného na obhajobu s akoukoľvek intenzitou, zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Takéto porušenie musí teda kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného uplatniť svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby. Pri samotnom posudzovaní, či v konkrétnom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétného prípadu a tieto individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach, vyhodnotiť. Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov

činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Najvyšší súd vo vzťahu k námietke obvineného založenej na nespokojnosti s kvalitou poskytovanej právnej pomoci zo strany ustanoveného obhajcu poukazuje na to, že samotný spôsob výkonu obhajoby obhajcom (kvalita poskytovanej právnej pomoci zo strany obhajcu v konkrétnej trestnej veci) nie je predmetom prieskumu dovolacieho súdu, ako to tento už stabilne v rámci svojej rozhodovacej činnosti zdôrazňuje. Nejde o námietku subsumovateľnú pod dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., ani žiadny iný do úvahy prichádzajúci dôvod dovolania. Z nezávislosti advokácie od štátu totiž vyplýva, že vedenie obhajoby je vo svojej podstate záležitosťou medzi obhajcom a obvineným a že za spôsob výkonu obhajoby nesie zodpovednosť samotný advokát (nie všeobecný súd), a to nie voči súdu ako orgánu verejnej moci, ale voči obhajovanému, prípadne orgánu, ktorému je disciplinárne podriadený (advokátska komora).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. najvyšší súd stabilne judikuje, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii je vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa. V dôsledku uvedeného iba s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov nemožno potom vyvodzovať predmetný dovolací dôvod. Ten je totiž daný len v tých prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. teda vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod naplňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia je potrebné rozumieť napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Tr. zák.) ako i ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák.

K dovolacej námietke o neprimeranosti uloženého trestu odňatia slobody najvyšší súd uvádza, že uvedená námietka nespadá pod uplatnený a ani iný dovolací dôvod. Neprimeranosť či prísnosť uloženého trestu je možné v dovolacom konaní úspešne uplatňovať len za predpokladu, že bol trest uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za daný trestný čin nepripúšťa, t. j. ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., čo však nie je prejednávany prípad. Obvinenému bol ukladaný trest odňatia slobody podľa § 188 ods. 2 Tr. zák., podľa ktorého je možné uložiť trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov až dvanásť rokov s použitím § 38 ods. 2 Tr. por., pričom obvinenému bol uložený trest odňatia slobody vo výmere osem rokov a šesť mesiacov, t. j. ide o zákonom prípustný druh trestu uložený v zákonom ustanovenej

trestnej sadzbe. Pokiaľ obvinený namietal, že vzhľadom na skutočnosť, že od posledného odsúdenia uplynula dlhá doba, počas ktorej viedol riadny život, predchádzajúca trestná činnosť nebola násilnej povahy a trestným činom nezískal ani sa nesnažil získať majetkový prospech a s prihliadnutím na ním deklarovanú pohnútku mu mal byť uložený trest na samej spodnej hranici trestnej sadzby, tak uvedené namietanie je z pohľadu dovolacieho konania irelevantné, keďže v konaní o tomto mimoriadnom opravnom prostriedku sa neposudzuje uložený trest z hľadísk zásad ukladania trestov podľa § 34 Tr. zák. ako v pôvodnom konaní, ale len z tých špeciálnych dôvodov, ktoré sú ustanovené v § 371 ods. 1 Tr. por. Ani v prípade existencie takého pochybenia by uvedené nespádalo pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. ako „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“ (R 5/2011) a uvedené vyplýva z toho, že dovolací súd nie je ďalšou riadnou opravnou inštanciou na posudzovanie vecí, resp. ukladanieho trestu zo všeobecných hľadísk účelu trestu ustanovených v § 34 Tr. zák. a uložený trest možno posudzovať v dovolacom konaní iba z presne v zákone vymedzených dovolacích dôvodov. Okresný súd pritom v napadnutom rozsudku podrobne rozviedol skutočnosti, ktoré ho viedli k uloženiu trestu odňatia slobody pri dolnej hranici trestnej sadzby.

Na základe vyššie uvedených skutočností dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľom uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Tr. por. nie sú dané, a preto dovolanie obvineného F. B. na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania vecí, postupom podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.